

Vzgr Rb Den Haag, 1 november 2006, Campina v Cabrima

Vernietigd bij: [IEPT20081209, Hof Den Haag, Campina v CBM - Cabrima](#)

MERKENRECHT

Gerelativeerde soortgelijkheid

[Gerelativeerde soortgelijkheid nu het bij Campina gaat om koemelkzuivel en CBM zich exclusief richt op geitenmelk](#)

Partijen gebruiken hun merk voor, kort gezegd, zuivelproducten. De soortgelijkheid is evenwel niet volkomen; terwijl het bij Campina met name gaat om koemelkzuivel, richt CBM zich exclusief op geitenmelk. De door CBM gekozen markt betreft een zeer specifiek deel van de totale zuivelmarkt en wordt gekenmerkt door een publiek dat veelal bewust, uit noodzaak of uit principe, kiest voor geitenmelkproducten. De rechtbank zal dan ook uitgaan van een gerelativeerde soortgelijkheid.

Geen auditieve overeenstemming

[Ondanks overeenstemming is evident dat er iets anders staat](#)

Tussen CAMPINA en CABRIMA is zeker overeenstemming aan te wijzen. Die overeenstemming blijkt bijvoorbeeld uit het gebruik van zeven letters, drie lettergrepen, de beginletters CA en de uitgang INA dan wel IMA. Dit betreft met name een visuele overeenstemming. Vergeten mag evenwel niet worden dat de visuele waarneming van een woordmerk impliceert het lezen wat er staat. Het is evident dat het zelfs de minder geschoolde lezer niet zal ontgaan dat er bij CAMPINA iets anders staat dan bij CABRIMA. Auditief is de overeenstemming nog minder dan het overeenkomstige letterbeeld doet vermoeden. Wezenlijk verschil is gelegen in de uitspraak van de eerste lettergreep waar de klank kam met een korte a staat tegenover de klank kaa met een lange a. In de tweede lettergreep staat de klank pie tegenover de klank brie. In beide lettergrepen komen de plofletter p respectievelijk b voor, maar de tweede lettergreep van CABRIMA wordt gedomineerd door de meer of minder rollende r welke kenmerkende klank bij CAMPINA ontbreekt. Dit te samen is voldoende om de auditieve overeenstemming weg te

nemen. Dat de laatste lettergreep wordt gevormd door auditief overeenstemmende uitgangen in respectievelijk ima kan daar dan niet meer aan af doen.

Geen visuele overeenstemming

[Bij de beoordeling van de visuele overeenstemming kan ook in aanmerking worden genomen hoe het merk of teken wordt gepresenteerd.](#)

Naar oordeel van de rechtbank presenteert CBM op deze wijze haar teken op een manier waardoor de visuele overeenstemming met het merk van Campina nog minder wordt. Dominierend op de verpakking is feitelijk de aanduiding geitenmelk en niet het teken CABRIMA

PROCESRECHT

Groen logo

[Gebruik mogelijk overeenstemmend groen logo gestaakt – geen nawerking – vordering afgewezen](#)

De rechtbank begrijpt dan ook dat de pijn voor Campina vooral zit in het gebruik van het teken CABRIMA in een ovaal met het gebruik van de kleur groen zoals zichtbaar op de afbeelding opgenomen bij 2.5. Campina stelt dat dit groene logo van CBM in ontoelaatbare mate overeenstemt met haar beeldmerk dat ook ovaalvormig en hoofdzakelijk groen is. CBM erkent dat zij een groen ovaal logo heeft gebruikt. (...) Toen na het op de markt komen van kaas met dit groene logo Campina in februari 2005 hiertegen protesteerde heeft CBM stappen ondernomen om het logo te wijzigen. CBM gebruikt sindsdien meer algemeen en ook voor kaas het rode logo, dat is afgebeeld onder 2.3. Omtrent de duur en de omvang van het gebruik van het groene logo heeft Campina de rechtbank niet gedetailleerd kunnen inlichten. (...) Zij heeft niet betwist dat CBM het logo niet meer gebruikt. Zij heeft niet gesteld dat het groene ovale logo anders is gebruikt dan voor verpakkingen van geitenkaas. Bij deze stand van zaken kan de recht-

bank niet anders doen dan uitgaan van een beperkt gebruik door CBM van het groen ovale logo. Veronderstellenderwijs er van uitgaande dat het groene logo in ontoelaatbare mate overeenstemt met het beeldmerk is dan niet aannemelijk dat dit gebruik zoveel impact zal hebben gehad bij het relevante publiek dat gesproken kan worden van enige "nawerking". Campina heeft ook niet onderbouwd dat het oude logo nog in enige mate voortleeft in de herinnering van het publiek.

Vindplaatsen: IER 2007, nr. 8, p. 25

Vzgr Rechtbank Den Haag, 1 november 2006

(Chr.A.J.F.M. Hensen)

zaaknummer / rolnummer: 259097 / HA ZA 06-0427

Vonnis van 1 november 2006, bij vervroeging

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Campina Nederland Holding B.V.,

Gevestigd te Zaltbommel,

eiseres,

procureur mr. P.J.M. von Schmidt auf Altenstadt,

advocaat mr. K.Th.M. Stöpetie te Amsterdam,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid CBM B.V.,

gevestigd te Wierden,

gedaagde,

procureur mr. W. Heemskerk,

advocaten mr. H.J.M. Harmeling en mw. mr. C.A.H.

Verhaar te Amsterdam,

Partijen zullen hierna Campina en CBM genoemd worden.

1. Het procesverloop

Bij exploit van 31 januari 2006 heeft Campina CBM gedagvaard. Campina heeft 4 producties overgelegd. CBM heeft geantwoord onder overlegging van 6 producties. Bij vonnis van 17 mei 2006 is een comparitie van partijen (CNA) bepaald welke is gehouden op 26 september 2006. Ter zitting is Campina vertegenwoordigd door mw J. van der Linden, merkengemachtigde, vergezeld van mr Stöpetie. CBM is vertegenwoordigd door de heer J. Bot, commercieel directeur en mw S. Rouwhorst, marketing manager, vergezeld van mrs Harmeling en Verhaar. Partijen dan wel hun advocaten hebben de wederzijdse standpunten nader toegelicht. Het vonnis is bepaald op 8 november 2006.

2. De feiten

2.1. Campina is houdster van onder meer de volgende merkenschrijvingen

- Het Benelux woordmerk CAMPINA, gedeponeerd op 12 december 1977 en ingeschreven onder registratienummer 350.566, voor waren in klassen:
5 Diëtische voedingsmiddelen voor zover niet begrepen in andere klassen;
29 *Vlees, vis, gevogelte en wild; vleesextracten; geconserveerde, gedroogde en gekookte vruchten en groenten; eieren, melk en melkproducten; melkdranken voor zover begrepen in deze warenklasse; eetbare oliën en vetten; tafelzuren; pindakaas; hartige hapjes waar-*

onder soep, salades, frites, chips, vissticks, zeeschnitzels, kippen, hanen, kuikens en grillkuikens, saté, frikadellen, gehaktballen, hamburgers, kroketten, bitterballen, Indische sticks, kalkoensticks, piccalilly, uitjes, augurken; diëtische voedingsmiddelen;

30 *Nasi, bami, nasischijven, bamischijven en loempias; zover begrepen in deze warenklasse; peper, azijn, sausen; slasausen; specerijen; ijs en hartige hapjes waaronder worstenbroodjes; saucijzenbroodjes; gebak, puddingen; diëtische voedingsmiddelen; slasausen;*

31 *Land-, tuin- en bosbouwproducten en zaden, voor zover niet begrepen in andere warenklassen; levende dieren; verse vruchten en groenten; zaaizaden, levende planten en bloemen; voedingsmiddelen voor dieren; mout;*

32 *Alcoholvrije dranken, in het bijzonder vruchtensappen;*

- Het Benelux woord/beeldmerk CAMPINA gedeponeerd op 23 februari 2001 ingeschreven onder registratienummer 688.757, voor waren in klassen:

29 *Melk en melkproducten; zuivelproducten; kaas en kaasproducten; yoghurt en yoghurtproducten, gegiste melkproducten, kwark en zure room, alsmede zuivelproducten gearomatiseerd met vruchten, vruchtensappen, smaakstoffen of noten; melkdranken gearomatiseerd met vruchtensappen of smaakstoffen, room; boter; eetbare oliën en vetten; geconserveerde zuivelproducten; vla, kaaswei en andere melkproducten voor de bereiding of vervaardiging van voedingsmiddelen.*

30 *Chocolademelk, cacao-, chocolade- of koffiedranken bevattende melk; pudding en andere dergelijke nagerechten voor zover begrepen in deze klasse; rijstepap, consumptie-ijs, sorbets (consumptie-ijs), zetmeel voor voedingsdoeleinden.*

32 *Minerale en gazeuse wateren en andere alcoholvrije dranken; nietalcoholische dranken, zuivel bevattend; vruchtendranken en vruchtensappen, siropen en andere preparaten voor de bereiding van dranken.*

Het betreffende beeldmerk met de kleuren groen en wit ziet eruit als volgt:

- Het Gemeenschapswoordmerk CAMPINA, gedeponeerd op 28 juni 1996 en op 11 april 2000 ingeschreven onder registratienummer 303.073 (met senioriteit op basis van het Benelux woordmerk CAMPINA (048.534), gedeponeerd op 13 augustus 1971 met recht van voorgebruik sinds 1952) voor waren in klassen:
29 *Milk and milk products; whey products; fermented milk and fermented milk products, concentrated milk and concentrated milk products, dried milk and dried*

milk products, fresh and matured cheese and fresh and matured cheese products, butter and butter products, milk and milk products; edible oils and fats; milk-based binding agents for hot and cold meals;

30 Coffee, tea, sugar, rice, tapioca, sago, artificial coffee; puddings, desserts not included in other classes; ices and ice products; honey, treacle; yeast, powdered yeast; salt, mustard; vinegar; spices; ice; binding agents for hot and cold meals based on flour and preparations made cereals;

32 Mineral and aerated waters and other non-alcoholic drinks; fruit drinks and fruit juices; syrups and other preparations for making beverages.

Het Gemeenschapswoord/beeldmerk CAMPINA, gedeponeerd op 26 februari 2001 en op 22 oktober 2004 ingeschreven onder registratienummer 2.105.211 voor waren in klassen:

29 Milk and milk products, dairy products; cheese and cheese products; yoghurt and yoghurt products, fermented milk products, quark and sour cream, and dairy products flavoured with fruits, fruit juices, flavourings or nuts; milk beverages flavoured with fruit juices or flavourings, cream; butter; edible oils and fats; preserved dairy products; custard, cheese whey and other milk products for preparing or manufacturing food-stuffs;

30 Chocolate milk, cocoa, chocolate or coffee beverages containing milk; blancmanges and other desserts included in this class; rice puddings, ices, sorbets (ices), flour and preparations made from cereals; binding agents included in this class; sauces; dressings; starch for food;

32 Mineral and aerated waters and other non-alcoholic drinks; dairy beverages with milk not forming the principal ingredient; fruit drinks and fruits juices, syrups and other preparations for making beverages;

Het beeldmerk is identiek aan het hiervoor afgebeelde beeldmerk uitmakende het Benelux merk nummer 688.757.

2.2. CBM beschikt over de volgende merkinschrijving: Het Benelux woordmerk CABRIMA, gedeponeerd op 7 april 2000 en ingeschreven onder registratienummer 665.024, voor waren in klassen:

3 Cosmetische middelen; toiletverzorgingsmiddelen waaronder toiletzepen;

5 Diëtische substanties voor medisch gebruik; voedingsmiddelen voor baby's; lactose;

29 Geitenmelk en geitenmelkproducten.

2.3. CBM is in 2003 een samenwerking aangegaan met Xpert Fine Foods. Laatstgenoemde beschikt over de volgende merkinschrijving;

- Het Benelux beeldmerk CABRIMA, gedeponeerd op 7 april 2000 en ingeschreven onder registratienummer 1.106.977, voor waren in klassen:

3 Cosmetische middelen; toiletverzorgingsmiddelen waaronder toiletzepen;

5 Diëtische substanties voor medisch gebruik; voedingsmiddelen voor baby's; lactose;

29 Geitenmelk en geitenmelkproducten.

Het betreffende beeldmerk, met de kleuren rood en wit, ziet eruit als volgt:

2.4. CBM is ontstaan als de CBM Melkgeitenhouderij Midden Nederland B.V. en verkoopt sinds 1990 geitenmelkproducten. Einde jaren '90 heeft CBM hiervoor een merk ontwikkeld. Als merk is gekozen voor een fantasienaam die is ontstaan uit een combinatie van de Latijnse stam cabra (geit) met de uitroep prima, tezamen CABRIMA.

2.5. CBM heeft gedurende enige tijd op enkele producten (kaas) een ovaal logo met het teken CABRIMA in de kleuren groen en wit gebruikt. De afbeelding hiernaast toont een (smeer)-kaasje met dit logo.

3. Het geschil

3.1. Campina vordert – zakelijk weergegeven – dat CBM zal worden verboden om binnen dertig dagen na betekening van dit vonnis te staken en gestaakt te houden ieder gebruik van het teken CABRIMA en ieder ander met de merken van Campina overeenstemmend teken voor zuivelproducten, een en ander op straffe van verbeurte van een dwangsom. Voorts vordert Campina – kort gezegd – de nietigverklaring van de door Cabrima verrichte Beneluxmerkinschrijving met nummer 665.024. Ten slotte vordert Campina de veroordeling van Cabrima in de kosten van de procedure.

3.2. Tegen de achtergrond van de vaststaande feiten legt Campina aan deze vorderingen ten grondslag dat CBM inbreuk maakt op haar merken.

3.3. CBM voert gemotiveerd verweer dat hierna, voorzover nodig, zal worden besproken.

4. De beoordeling van het geschil

4.1. Voor zover de vordering is gegrond op het Gemeenschapsmerk berust de uitsluitende bevoegdheid van de rechtbank op artikel 92 van de Gemeenschaps-

merkenverordening juncto artikel 3 van de uitvoeringswet E.G.-verordening inzake het Gemeenschapsmerk. De rechtbank stelt verder vast dat zij ingevolge het bepaalde in artikel 4.6. van Benelux Verdrag inzake de Intellectuele Eigendom (BVIE) bevoegd is kennis te nemen van de vordering ten aanzien van het Beneluxmerk omdat de beweerde inbreukmakende handelingen mede in dit arrondissement plaatsvinden.

4.2. Campina stelt dat er sprake is van merkinbreuk door verwarringsgevaar en verwateringsgevaar en beroept zich ter ondersteuning van haar stelling op artikel 13 A lid 1 sub b respectievelijk c BMW alsmede artikel 9 lid 1 sub b respectievelijk c van de Gemeenschapsmerkenverordening. Inmiddels is per 1 september 2006 het BVIE in werking getreden. De rechtbank zal het beroep op artikel 13 a lid 1 sub b en c BMW dan ook verstaan als een beroep op het overeenstemmende artikel 2.20 lid 1 aanhef en onder b en c BVIE. Ingevolge sub b van dat artikel kan de merkhouder zich op grond van zijn uitsluitend recht verzetten tegen elk gebruik dat in het economisch verkeer van het merk of een overeenstemmend teken wordt gemaakt voor waren waarvoor het merk is ingeschreven of voor soortgelijke waren, indien daardoor de mogelijkheid bestaat dat bij het publiek een associatie wordt gewekt tussen merk en teken. De te hanteren maatstaf bij de beantwoording van de vraag of sprake is van overeenstemmende tekens is of merk en teken, globaal beoordeeld naar de totaalindruk die beide maken, auditief, visueel of begripsmatig, zodanige gelijkenis vertonen dat daardoor de mogelijkheid bestaat dat bij het in aanmerking komende publiek (waaronder is te verstaan de gemiddelde geïnformeerde, omzichtige en oplettende gewone consument van de betrokken soort producten) verwarring wordt gewekt tussen merk en teken (directe verwarring) dan wel de indruk wordt gewekt dat enig verband bestaat tussen de rechthebbende op merk en teken (indirecte verwarring).

Bij de beantwoording van de vraag of sprake is van overeenstemming dienen alle relevante omstandigheden in aanmerking te worden genomen, zoals de mate van soortgelijkheid van de waren en de onderscheidingskracht en bekendheid van het ingeroepen merk. Daarbij is sprake van zogenaamde communicerende vaten; zo kan uit een oogpunt van verwarringsgevaar een geringe mate van soortgelijkheid een grote mate van overeenstemming compenseren en omgekeerd. Overeenkomstige maatstaven voor het verwarringsgevaar blijken uit artikel 9, lid 1, aanhef en sub b van de Gemeenschapsmerkenverordening. Ingevolge artikel 9, lid 1, aanhef en sub c van de Gemeenschapsmerkenverordening kan de houder van een Gemeenschapsmerk op grond van zijn uitsluitend recht aan iedere derde die hiertoe zijn toestemming niet heeft verkregen, het gebruik van een teken in het economisch verkeer verbieden dat gelijk is aan of overeenstemt met het gemeenschapsmerk en gebruikt wordt voor waren of diensten die niet soortgelijk zijn aan die waarvoor het Gemeenschapsmerk ingeschreven is, indien het een in de Gemeenschap bekend merk betreft en indien door

het gebruik zonder geldige reden van het teken ongerechtvaardigd voordeel getrokken wordt uit of afbreuk gedaan wordt aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het oudere merk. Anders dan de zojuist weergegeven bewoordingen van dit artikel doen vermoeden, is deze bepaling ook van kracht indien het gaat om gebruik van een teken voor waren en diensten die soortgelijk zijn aan die waarvoor het Gemeenschapsmerk is ingeschreven (HvJ 9 januari 2003, IER 2003, blz. 126 inzake Davidoff/Gofkid). 2.20 lid 1 aanhef en onder c BVIE formuleert overeenkomstige maatstaven voor het verwateringsgevaar.

4.3. In deze procedure heeft niet ter discussie gestaan dat CAMPINA een bekend merk is. Partijen gebruiken hun merk voor, kort gezegd, zuivelproducten. De soortgelijkheid is evenwel niet volkomen; terwijl het bij Campina met name gaat om koemelkzuivel, richt CBM zich exclusief op geitenmelk. De door CBM gekozen markt betreft een zeer specifiek deel van de totale zuivelmarkt en wordt gekenmerkt door een publiek dat veelal bewust, uit noodzaak of uit principe, kiest voor geitenmelkproducten. De rechtbank zal dan ook uitgaan van een gerelativeerde soortgelijkheid.

4.4. Tussen CAMPINA en CABRIMA is zeker overeenstemming aan te wijzen. Die overeenstemming blijkt bijvoorbeeld uit het gebruik van zeven letters, drie lettergrepen, de beginletters CA en de uitgang INA dan wel IMA. Dit betreft met name een visuele overeenstemming. Vergeten mag evenwel niet worden dat de visuele waarneming van een woordmerk impliceert het lezen wat er staat. Het is evident dat het zelfs de minder geschoolde lezer niet zal ontgaan dat er bij CAMPINA iets anders staat dan bij CABRIMA. Auditief is de overeenstemming nog minder dan het overeenkomstige letterbeeld doet vermoeden. Wezenlijk verschil is gelegen in de uitspraak van de eerste lettergreep waar de klank kam met een korte a staat tegenover de klank kaa met een lange a. In de tweede lettergreep staat de klank pie tegenover de klank brie. In beide lettergrepen komen de plofletter p respectievelijk b voor, maar de tweede lettergreep van CABRIMA wordt gedomineerd door de meer of minder rollende r welke kenmerkende klank bij CAMPINA ontbreekt. Dit te samen is voldoende om de auditieve overeenstemming weg te nemen. Dat de laatste lettergreep wordt gevormd door auditief overeenstemmende uitgangen ina respectievelijk ima kan daar dan niet meer aan af doen.

4.5. Bij de beoordeling van de visuele overeenstemming kan ook in aanmerking worden genomen hoe het merk of teken wordt gepresenteerd. Campina presenteert haar merk veelal in het ovale groene logo dat hierboven is afgebeeld. Het merk is dan geschreven in schreefloze rechte letters zonder gebruik van een hoofdletter, waarbij het puntje boven de i is vervangen door een lichtgroene fantasiestip.

4.6. CBM gebruikt het rechthoekige groene [Red: rode] logo afgebeeld onder 2.3. Haar merk is geschreven in cursieve schrijffletters en er wordt een aanvangshoofdletter gebruikt. Daarnaast gebruikt CBM voor haar producten verpakkingen met een gekleurd vlak met

daarin het teken CABRIMA geschreven in cursieve schrijffletters en met een hoofdletter. Deze toepassing is hiernaast afgebeeld bij melk- en yoghurtverpakkingen. De verpakking van de geitenmelk betreft een melkpak met een inhoud van 0,75 liter.

4.7. Naar oordeel van de rechtbank presenteert CBM op deze wijze haar teken op een manier waardoor de visuele overeenstemming met het merk van Campina nog minder wordt. Dominerend op de verpakking is feitelijk de aanduiding geitenmelk en niet het teken CABRIMA. De verpakking voor geitenmelk onderscheidt zich nog meer van verpakkingen voor koemelk – en daarmee van de verpakkingen van Campina – door de afwijkende inhoudsmaat.

4.8. De rechtbank begrijpt dan ook dat de pijn voor Campina vooral zit in het gebruik van het teken CABRIMA in een ovaal met het gebruik van de kleur groen zoals zichtbaar op de afbeelding opgenomen bij 2.5. Campina stelt dat dit groene logo van CBM in ontoelaatbare mate overeenstemt met haar beeldmerk dat ook ovaalvormig en hoofdzakelijk groen is.

4.9. CBM erkent dat zij een groen ovaal logo heeft gebruikt. Zij stelt dat zij er in 2003/2004 voor heeft gekozen CABRIMA logo's in verschillende kleuren te ontwerpen voor verschillende productcategorieën. Voor melk en yoghurt blauw, voor karnemelk rood, voor boter blauw en voor kaas groen. Dit kleurgebruik zou volgens CBM aansluiten bij kleurcodes die algemeen voor consumenten zuivelproducten worden gebruikt. Toen na het op de markt komen van kaas met dit groene logo Campina in februari 2005 hiertegen protesteerde heeft CBM stappen ondernomen om het logo te wijzigen. CBM gebruikt sindsdien meer algemeen en ook voor kaas het rode logo, dat is afgebeeld onder 2.3.

4.10. Omtrent de duur en de omvang van het gebruik van het groene logo heeft Campina de rechtbank niet gedetailleerd kunnen inlichten. Zij bleek zelfs niet in staat een behoorlijke foto van de beweerdelijk inbreukmakende productverpakking over te leggen (de afbeelding onder 2.5 is overgelegd door CBM). Een beweerdelijk inbreukmakend product met een groen ovaal logo heeft Campina niet overgelegd of getoond. Zij heeft niet betwist dat CBM het logo niet meer ge-

bruikt. Zij heeft niet gesteld dat het groene ovale logo anders is gebruikt dan voor verpakkingen van geitenkaas.

4.11. Bij deze stand van zaken kan de rechtbank niet anders doen dan uitgaan van een beperkt gebruik door CBM van het groene ovale logo. Veronderstellenderwijs er van uitgaande dat het groene logo in ontoelaatbare mate overeenstemt met het beeldmerk is dan niet aanneemelijk dat dit gebruik zoveel impact zal hebben gehad bij het relevante publiek dat gesproken kan worden van enige "nawerking". Campina heeft ook niet onderbouwd dat het oude logo nog in enige mate voortleeft in de herinnering van het publiek.

4.12. Naar oordeel van de rechtbank is er dan ook onvoldoende overeenstemming tussen de merken van Campina en de tekens van CBM om te concluderen tot verband tussen merk en teken. Nu associatie niet aanneemelijk is geworden is er ook geen sprake van verwarringsgevaar. De afwezigheid van overeenstemming zal het publiek geen samenhang tussen de merken doen vermoeden en voert tot de conclusie dat er ook geen sprake is van verwateringsgevaar. Bij haar oordelen weegt de rechtbank mee dat de overeenstemming tussen de waren moet worden gerelativeerd. Geitenmelk onderscheidt zich van koemelk, en dit onderscheid wordt door CBM ook benadrukt.

4.13. De slotsom is dat de vorderingen van Campina zullen worden afgewezen. Als in het ongelijk gesteld zal Campina worden veroordeeld in de kosten van de procedure.

5. De beslissing

De rechtbank:

- wijst de vorderingen af;
- veroordeelt Campina in de kosten van de procedure aan de zijde van CBM begroot op € 248 voor verschotten en € 904 voor salaris procureur.